

Küresel risk iştahu kırılğan bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün zayıf seyrini sürdürdü. ABD'de ikinci çeyrek büyüme rakamları ilk okumaları yayımlandı ve büyüme beklentilerin üzerinde gerçekleşti. ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, verilerin, ABD'nin istikrarlı büyüme ve enflasyonun düştüğü bir yolda olduğunu doğruladığını ifade etti. Ülkede Haziran ayı toplam dayanıklı mal siparişi verileri beklentilerin altında geldi. Almanya'da iş alemi güven endeksi (Ifo) Temmuz'da genele yayılan bir düşüş gösterdi ve tahminlerin altında kaldı. Avrupa Merkez Bankası (ECB) üyesi Joachim Nagel, ekonomik veriler olumsuz bir sürpriz yaratmazsa ECB'nin borçlanma maliyetlerini düşürebileceğini söyledi. Güvenli liman arayışının sürmesiyle ABD 10 yıllık tahvil faizi 3 baz puan düşüşle %4,26, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 3 baz puan gerilemeyle %2,41 seviyesine geldi. Dolar endeksi ve gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada yataya yakın seyretti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksinde %0,8, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,7 düşüş görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,8 yükselirken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %2,3 düşüş gerçekleşti. Altının ons fiyatı %1,4 geriledi ve Bitcoin %1,2 düşüşle 65 bin 274 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahu dün kırılğan bir seyir izledi. Temmuz ayı imalat sanayi kapasite kullanım oranları ile sektörel güven endeksi rakamları yayımlanırken, veriler ekonomideki yavaşlamanın sürdüğünü teyit etti. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günün sırasıyla %1,1 ve %1,3 düşüşle tamamladı. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde artış görüldü. Ayrıca TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,5 değer kaybetti.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	32,95 ▲ 0,5%	BİST 100	10.871 ▼ -1,1%
TR 2Y	42,28 ▲ 6 bp	TR 10Y	28,17 ▲ 20 bp
DX	104,4 ■ 0,0%	MSCI Dünya	3.491 ▼ -0,7%
Altın (ons, \$)	2.364 ▼ -1,4%	ABD 10Y	4,26 ▼ -3 bp
Brent (varil, \$)	82,4 ▲ 0,8%	TTF (MWh, €)	31,9 ▼ -2,3%
Bitcoin (\$)	65.274 ▼ -1,2%	Karbon (ton, €)	66,8 ▼ -2,3%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,5%
Dolar/Meksika Pesosu	0,5%
Euro/Dolar	0,1%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	0,0%
Dolar/Japon Yeni	0,0%
Dolar Endeksi	0,0%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,1%
Dolar/Brezilya Reali	-0,2%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,4%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,9%
MSCI Kuzey Amerika	-0,5%
MSCI GÖÜ Avrupa	-0,5%
MSCI Latin Amerika	-0,7%
MSCI Avrupa	-0,7%
MSCI Dünya	-0,7%
MSCI GÖÜ	-0,8%
MSCI Asya Pasifik	-1,0%

Günün Önemli Veri ve Geliřmeleri

Ülke	Veri / Geliřme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
ABD	Çekirdek PCE Fiyat Endeksi (aylık değişim)	Haziran	%0,1	%0,1

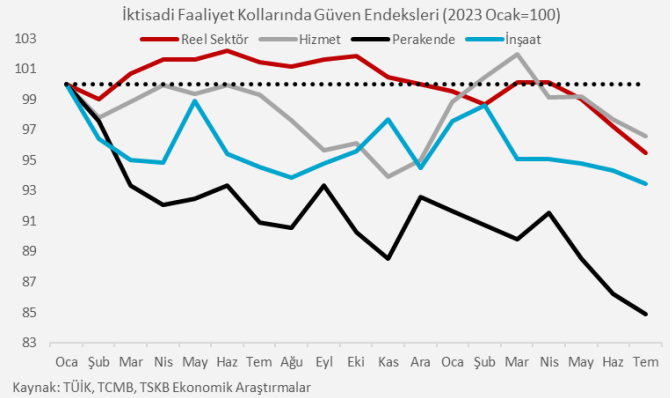
Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel risk iştahı kırılan bir seyir izliyor. Bugün küresel tarafta ABD Haziran ayı bireysel tüketim harcamaları (PCE) fiyat endeksi yayımlanacak. Yurtiçinde ise makroekonomik veri akışı sakin.

ABD'de ikinci çeyrek büyümesi beklentileri aşarken, diğer verilerde karışık bir tablo ortaya çıktı. İlk hesaplamalara göre 2024 ikinci çeyrekte yıllıklandırılmış gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) büyümesi ilk çeyrekteki %1,4'ten %2,0 olan tahminleri aşarak %2,8'e yükseldi. Özel sektör tüketim harcamalarında büyüme beklentileri aşarken, çeyreklik çekirdek fiyat göstergelerindeki artışlar yavaşlamakla birlikte beklentilerden dirençli kaldı. Haziran ayı toplam dayanıklı mal siparişleri %0,3 artış beklentilerinin aksine %6,6 azaldı. Aynı dönemde savunma sanayi ve havacılık hariç çekirdek siparişler ise %0,2'lik tahminlerin üzerinde %1,0 arttı. 20 Temmuz'da biten haftada işsizlik maaşı başvuruları 235 bin kişi ile hem beklentilerin hem de önceki hafta gerçekleşmesinin altında geldi.

Almanya'da iş alemi güven endeksi (Ifo) Temmuz'da beklentilerin aksine zayıfladı. Haziran'da 88,6 olan Ifo genel endeksi Temmuz'da 89,0'a toparlanacağı öngörülerine karşın hem mevcut durum hem de gelecek döneme ilişkin alt endekslerdeki zayıflama ile 87,0'a geriledi.

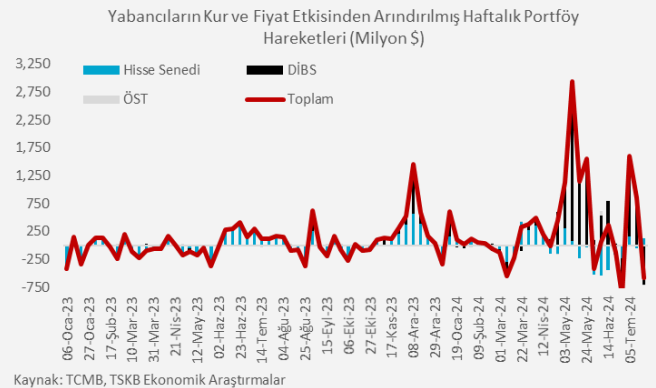
Temmuz ayı sektörel güven endeksleri ile imalat sanayi kapasite kullanım oranı ekonomik aktivitedeki yavaşlamayı teyit etti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış verilere göre, Temmuz ayında reel sektör güven endeksi 100,5'ten 98,7'ye indi. İmalat sanayi kapasite kullanım oranı da Haziran ayındaki %76,2'den Temmuz'da %75,9'a indi. Aynı dönemde perakende sektörü güven endeksi 108,8'den 107,1'e, inşaat sektörü güven endeksi 87,9'dan 87,1'e, hizmet sektörü güven endeksi de 115,4'ten 114,1'e geriledi.

Temmuz'un üçüncü haftasında TCMB rezervlerinde sınırlı artış görüldü. 19 Temmuz haftasında TCMB altın rezervleri haftalık bazda yaklaşık 0,2 milyar dolar gerilese de, döviz rezervleri yaklaşık 0,4 milyar dolar artış gösterdi. Böylece brüt rezervler 153,9 milyar dolara çıktı. Benzer şekilde, net rezervler de 19 Temmuz haftasında 47,7 milyardan 48,2 milyar dolara yükseldi.

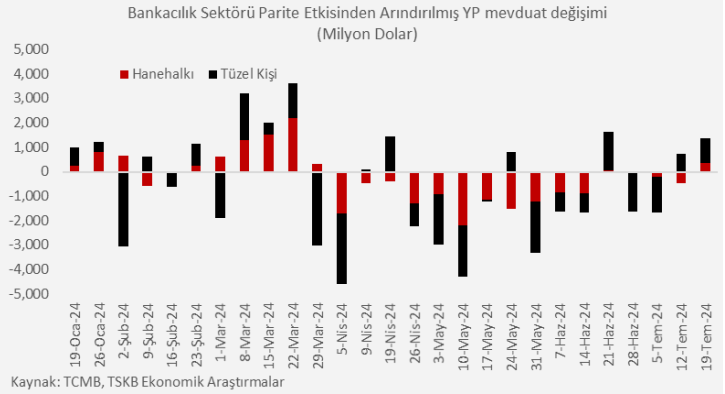
Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 19 Temmuz haftasında hisse ve tahvil tarafında ayrışma gösterdi.

TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 19 Temmuz'da biten haftada 124,2 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi alımı yapsa da, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 700,0 milyon dolar azalttılar. Hafta genelinde özel sektör tahvillerinde yabancı satışları da eklendiğinde toplamda 586,3 milyon dolarlık Türk finansal varlık satışı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 9 milyar 86,8 milyon dolar artmış oldu.

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

19 Temmuz'da biten haftada yurtdışı yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları yaklaşık 1,4 milyar dolar artış gösterdi. TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 0,3 milyar dolar, tüzel kişiler YP mevduat da parite etkisinden arındırılmış olarak yaklaşık 1,0 milyar dolar yükseliş kaydetti. 19 Temmuz 2024 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %4,7 azalarak 196,0 milyar dolar oldu.

Şirket ve Sektör Haberleri

Şarj edilebilir hibrit otomobiller için ÖTV düzenlemesi Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, şarj edilebilen (plug-in) hibrit elektrikli araçlardan ağırlıklı birleştirilmiş kilometre başına karbondioksit emisyonu 25 gramın altında ve sadece elektrikli menzili 70 kilometre ve üzerinde olanlardan;

- motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü geçmeyen, ÖTV matrahı 1.350.000TL'yi aşmayanlar %30 ÖTV,
- motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü geçmeyen, ÖTV matrahı 1.350.000TL'yi aşanlar %60 ÖTV,
- motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü geçen fakat 1.800 cm³'ü geçmeyen ve ÖTV matrahı 1.350.000 TL'yi aşmayanlar modellerden %70 ÖTV alınacak.

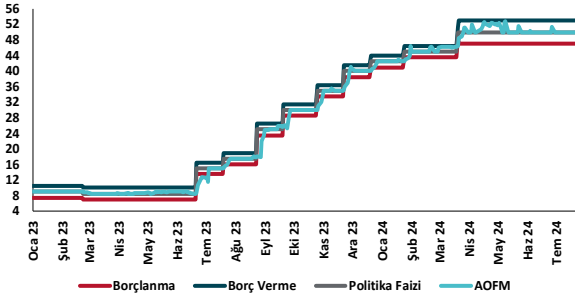
Avrupa ve Orta Asya'da aşırı hava sıcaklarına maruz kalan işçi sayısı 2000-2020 yılları arası %17,3 arttı. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) yayımladığı rapora göre bu artış, küresel artışın (% 8,8) yaklaşık iki katı. Raporda sıcaklık artışlarıyla beraber sıcaklık kaynaklı mesleki yaralanmalarının Kuzey ve Güney Amerika'da 2000'den bu yana %33,3, Avrupa ve Orta Asya'da ise %16,4 arttığı ortaya koyuluyor. ILO'ya göre pek çok ülkede aşırı sıcaklara dair iş sağlığı ve güvenliği mevzuatları fazla genel ve iklim değişikliğinin arttırdığı risklerin önüne geçmek konusunda yeterli değil. Raporda aşırı sıcaklık kaynaklı mesleki yaralanmaları engelleyecek önlemlerin her yıl 361 milyar dolarlık zararın önüne geçebileceğine dikkat çekiliyor.

Kalkınma Gündemi

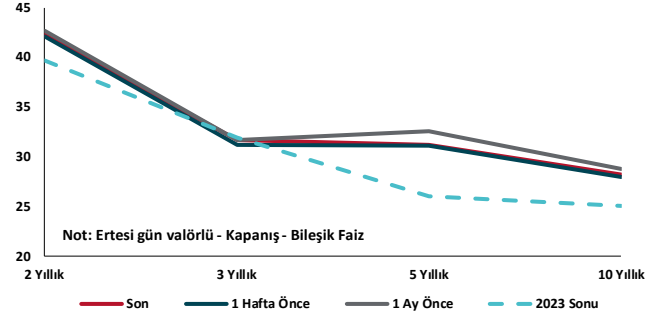

Kalkınma Finans Kuruluşları (DFI) daha sürdürülebilir ve kapsayıcı enerji dönüşümünü hızlandırabilir. Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından yapılan çalışmaya göre DFI'lar 2019-2022 yılları arasında enerji sektörü projeleri için yıllık ortalama 24 milyar dolar finansman dağıtırken, bu miktarın yaklaşık %80'i temiz enerji projeleri için kullanıldı. IEA DFI'ların belirli enerji projelerini finanse etmenin ötesinde, enerji dönüşümü için temel oluşturan politika desteği ve teknik yardımlar ile yatırımların etkinleşmesinde önemli bir rol oynadığını vurguluyor. DFI'lar özellikle gelişmekte olan ülkelerde özel yatırımcıların risklerini paylaşarak, imtiyazlı krediler, garantiler, teknik yardım ve ortak yatırım fırsatlarının kullanımıyla proje uygulanabilirliğini artırıyor. Böylelikle, DFI'lar özel sektörün enerji dönüşümündeki rolünü hızlandırırken, kamu sektörü ile de ortaklık kurulmasını sağlıyor.

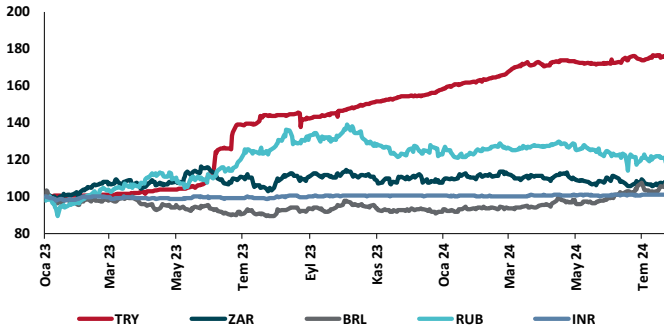
TCMB Faiz Koridoru

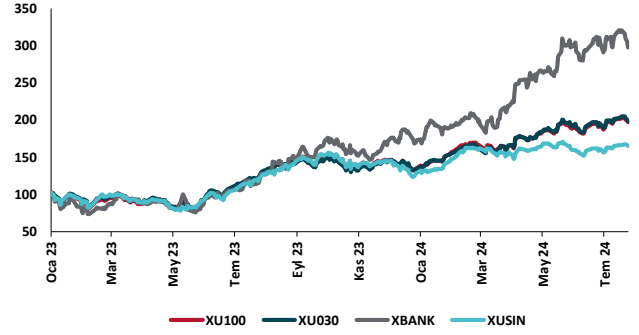
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

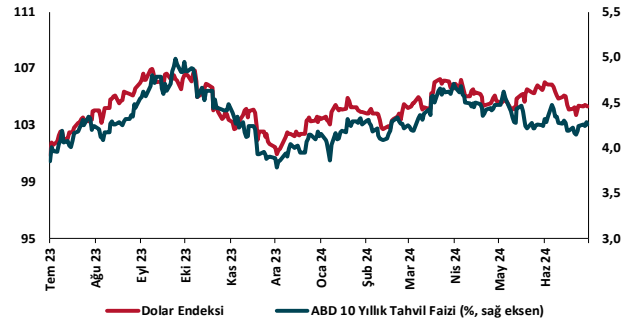
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

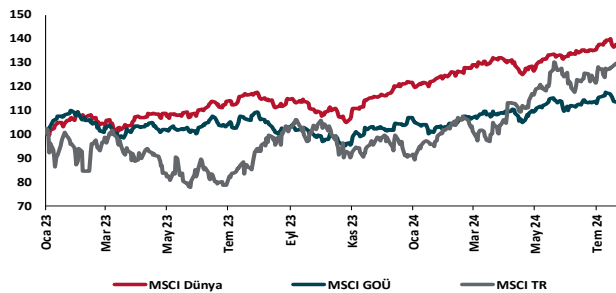
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

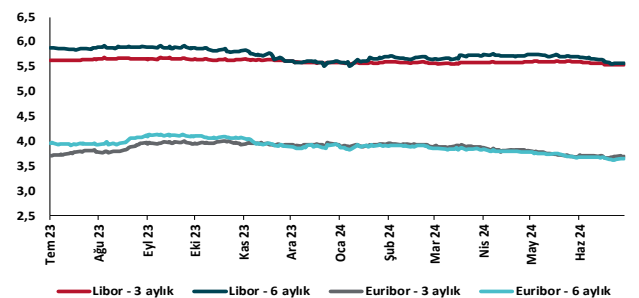
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Göstergeler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.